

RAPPORT

Samrådsredogörelse

E20, faunapassager Hasslerör–Vallsjön

Mariestads och Gullspångs kommuner,
Västra Götalands län
Vägplan, 2025-09-18

Trafikverket

Postadress: Vikingsgatan 2–4, 405 33 Göteborg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse – E20, faunapassager Hasslerör–Vallsjön

Författare: Trafikverket och Markera AB

Dokumentdatum: 2025-09-18

Ärendenummer: TÄHS-2024-000574

Objektsnummer: 177868

Version: 1.0

Kontaktperson: Kristina Balot, Trafikverket

Innehåll

1 Sammanfattning	5
1.1 Samråd under Lokaliseringsutredning, PM skisshandling för vägplan.....	5
1.1.1 Samrådsredogörelse, daterad 2021-03-31	5
1.2 Samråd i planlägningsprocessen för vägplan	8
1.2.1 Skede samrådsunderlag	8
1.2.2 Skede samrådshandling	9
2 Inledning	10
2.1 Bakgrund	10
2.2 Samrådsrets	11
3 Samråd	13
3.1 Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	13
3.1.1 Samråd med berörd länsstyrelse i Västra Götalands län 15 juni 2022	13
3.1.2 Samråd med berörda kommuner 26 aug 2022.....	14
3.1.3 Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	15
3.2 Inkomna yttranden vid skede Samrådsunderlag inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	20
3.2.1 Yttranden från berörda kommuner	20
3.2.2 Yttrande från allmänheten och enskilda som kan bli särskilt berörda ..	21
3.2.3 Inkomna yttranden från samråd med övriga berörda myndigheter, organisationer och intressenter	23
3.3 Samråd vid utformning av planförslaget.....	28
3.3.1 Samråd med berörd länsstyrelse	28
3.3.2 Samråd med berörda kommuner	29
3.3.3 Samråd med regional kollektivtrafikmyndighet	30
3.3.4 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	30
3.3.5 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	36
4 Bilaga	43

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Trafikverket har sedan tidigare upprättat en samrådsredogörelse för skede samrådsunderlag, daterad 2022-12-09, dvs. till och med det att Trafikverket begärde Länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Den samrådsredogörelsen har lagts in i detta dokument.

Minnesanteckningar, protokoll och tjänsteanteckningar finns diarieförda hos Trafikverket med diarienummer TRV 2021/135182 till och med 2024-12-03 och därefter under ärendenummer TÄHS-2024-000574. Lagstiftningen kring GDPR leder till att vissa yttranden inte visas i sin helhet då personuppgifter inte får publiceras på internet.

Länk till projektsidan på Trafikverkets webbplats:

www.trafikverket.se/e20-faunapassager

1 Sammanfattning

1.1 Samråd under Lokaliseringsutredning, PM skisshandling för vägplan

1.1.1 Samrådsredogörelse, daterad 2021-03-31

En samrådsredogörelse från 2021-03-31, tillhörande Beslutshandling för Lokaliseringsutredning, PM skisshandling (E20, Hasslerör–Vallsjön) finns upprättad för projektet. Skisshandlingens syfte var inte att visa färdiga utformningslösningar och exakta utförande för faunaåtgärderna utan att på ett tidigt skede via översiktliga studier sälla bort sådant som inte innebär långsiktig hållbara lösningar m h t miljömässiga och trafik- och byggnadstekniska faktorer, drift och underhåll samt lösningar som kan ge för stor påverkan på miljön och höga kostnader utan att ge bra effekt eller nytta för pengarna.

I den tidigare samrådsredogörelse redovisas samrådsmöten som hölls i föregående skede samt inkomna synpunkter. Den tidigare samrådsredogörelsen och inkomna yttranden sammanfattas kort i följande kapitel och finns i sin helhet tillgänglig via projektets hemsida under Dokument i Beslutshandlingen nämnd ovan.

Samrådsredogörelsen och övriga handlingar för Beslutshandlingen för Lokaliseringsutredningen fanns under samrådsperioden 16 november–14 december 2020 tillgängliga hos Trafikverket regionkontor i Göteborg samt på Trafikverkets hemsida och hos berörda kommuner, Mariestads kommun och Gullspångs kommun. Samrådsmöten i samband med framtagandet av Lokaliseringsutredningen genomfördes med bl a Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Mariestads och Gullspångs kommun, kollektivtrafikmyndigheten i Västra Götalands län: Västtrafik, berörda ledningsägare, Forsvarsmakten, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Naturskyddsförening Mariestad, Riksantikvarieämbetet, Räddningstjänsten, Polisen, Jägarförbundet, eftersöksjägare inom Mariestads och Gullspångs kommuner, Polis/Nationella viltolycksrådet, Göta kanalbolaget, berörda älgförvaltningsområden, berörda älgskötselområden, och övriga enskilda berörda sakägare, tågoperatör vid Kinnekullebanan, ledningsägare samt organisationer.

Inkomna yttranden från remissbehandlingen samt Trafikverkets bemötande har sammanställts i en ”PM inkomna yttranden på Lokaliseringsutredning, PM skisshandling” och bifogades till Beslutshandlingen. Det inkom sju stycken yttranden. I yttrandena från

myndigheter, organisationer framfördes huvudsakligen en positiv syn på faunaåtgärderna.

- *Länsstyrelsen Västra Götaland – lämnade punkter på vad som är viktigt att belysa vidare med hänsyn till anläggandet av faunaåtgärderna.*
- *Gullspångs kommun – Frågor angående anslutningsvägar vid camping Otterberget.*
- *Mariestads kommun – Tillgänglighet Göta kanal vid stängsling, samråd med sakägare vid anläggande av färister.*
- *Naturvårdsverket – Avstår yttrande.*
- *Naturskyddsföreningen Mariestad – Generella synpunkter för hela sträckan med hänsyn till föreslagna faunaåtgärder.*
- *Skogsstyrelsen – Inga synpunkter på underlagen.*
- *Ellevio – kraftledning norr om ekodukten, en 40 kV ledning som bör tas hänsyn till.*

Samråd hölls i tre omgångar under lokaliseringsutredningen:

Under samrådsperiod 1 i mars månad 2020 beskrevs tidigare utredningar, miljömål, tidplan, projektets kommande skeden och Trafikverkets riktlinjer för faunaåtgärder presenterades. Insamling av lokal information och kunskap angående befintliga problemområden och vilttrörelser i landskapet genomfördes under perioden.

Under samrådsperiod 2 i maj och juni månad 2020 presenterades framdriften i projektet, utförd naturvärdesinventering, övergripande åtgärdsförslag och identifierade problem. Ett säkerställande om framtida detaljplaner och grönstråk inom utrednings-området gjordes.

Under samrådsperiod 3 i september månad 2020 presenterades lokaliseringsutredning inför remisskedet, genomgång av planerade faunaåtgärder och faunapassager för att förbättra möjligheter för faunan att passera över E20. Byggnadstekniska förutsättningar, information om miljöpåverkan samt kostnadsbedömning redovisades.

Under samråden inkom ett par synpunkter som Trafikverket kommer utreda och samråda vidare kring i vägplaneskedet:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

-Viktigt att säkerställa att landskapsbilden blir enhetlig och samordnas med andra E20 projekt.

-Beskriv gärna mer utförligt hur fauna hittar till övergångarna och vad som är skillnad mellan en faunabro och en ekodukt.

-I god tid innan byggskedet bör det säkerställas angående förorenade massor. Både på platser för åtgärder och vid tillförsel av massor.

-Länsstyrelsen ville att hänsyn tas till biokemisk karta med naturlig förekomst av arsenik och uran längs sträckan och kopplar hantering till en strategi samt även för förorenade massor.

- Invasiva arter/växter hur de kan hanteras i projektet ska belysas.

Trafikverkets svar:

Fortsatta samråd sker med länsstyrelsen i fortsatt arbete. Ovanstående punkter hanteras i fortsatt projektering.

-Eftersöksjägare, polis och sakägare lämnade information om hur djur beter sig vid bl a i korningarna vid Lyrestad, Högbron samt Nolgården och hur problembilden med viltolyckor ser ut och var åtgärder skulle kunna göras.

Trafikverkets svar:

Projektet tar med sig informationen och kunskapen som Nationella viltolycksrådet och eftersöksjägare samt sakägare har angående viltolyckor, viltrörelser, utformning av trafikplatser m m.

- Sakägare ställde sig positiv till en faunabro/ekodukt, men vill veta om det kommer finnas möjlighet att passera bron med timmerbil samt traktor och släp?

Trafikverkets svar:

Inriktningen i dagsläget är att ingen fordonstrafik ska vara tillåten ovanpå bron. Det finns en risk att fordonstrafik motverkar syftet med faunapassagen om djuren avskräcks från att använda den. Erforderliga finansiella medel är öronmärkta för åtgärder för djuren.

-Västtrafik. Fortsatta samråd kommer ske med Västtrafik gällande busslinjer 512 och 520 som trafikerar aktuell sträcka.

Den tidigare samrådsredogörelsen 2021-03-31 fanns i sin helhet vid regionkontor och berörda kommuner samt så finns den tillgänglig via projektets hemsida: www.trafikverket.se/e20-faunapassager under Dokument och Arkiv.

1.2 Samråd i planläggningsprocessen för vägplan

1.2.1 Skede samrådsunderlag

Under våren 2022 har Trafikverket påbörjat arbetet med att ta fram en Vägplan för att utreda var faunaåtgärder ska utföras på valda avsnitt längs E20 på sträckan Hasslerör–Vallsjön. Samrådsredogörelsen omfattar synpunkter gällande vägplanen, skede Samrådsunderlag, som kommit in till och med 2022-09-09.

Tidigt samråd på orten 5 april 2022

Ett tidigt samråd hölls på orten den 5 april 2022, i Sessionssalen i Hova, för att informera om planläggningsprocessen och projektet samt få information från de inbjudna. De inbjudna lämnade bra information om var det sker viltolyckor och var stängsling inte fungerar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen Västra Götalands län 15 juni 2022

Den 15 juni hölls ett tidigt samrådsmöte med Länsstyrelsen i Västra Götalands län via länk, för att informera om projektet och om utförd naturvärdesinventering (NVI), förstudie, samt diskutera hantering och påverkan på naturmiljö, kulturmiljö, förorenade massor samt fler miljöfaktorer inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan i projektet. Se vidare i kap 3.1.

Samråd med Polis, sakägare och eftersöksjägare på plats den 22 juni 2022

För att samla in ytterligare information kring lokala förutsättningar och viltolyckor samt hur djuren beter sig har Trafikverket genomfört samråd med Polis, sakägare och eftersöksjägare på plats längs E20 den 22 juni 2022.

Samråd med Mariestad och Gullspång kommun 26 augusti 2022

Samråd med Mariestad och Gullspång kommun hölls den 26 augusti 2022 för att informera om projektet och ta del av kommunernas planer och hur dessa kan komma påverka projektet samt möjligheter till samverkan kring faunaåtgärder.

Samråd med Halmstad och Hylte kommun 26 augusti 2022

Samråd med Mariestad och Gullspång kommun hölls den 26 augusti 2022 för att informera om projektet och ta del av kommunernas planer och hur

dessas kan komma påverka projektet samt möjligheter till samverkan kring faunaåtgärder.

1.2.2 Skede samrådshandling

Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 16 januari 2023 att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ett samrådsmöte hölls den 22 maj 2024 med enskilda i Hova för att informera om att arbetet med samrådshandling för vägplan påbörjats under våren 2024 efter att projektet pausats tillfälligt pga. brist på konsultresurser för projektering under 2023.

Ett digitalt samrådsmöte hölls den 11 december 2024 med polisrepresentant för Nationella viltolycksrådet, eftersöksjägare, representanter för älgförvaltningsområden samt en del berörda fastighetsägare.

Ett samrådsmöte hölls med Länsstyrelsen Västra Götaland den 6 mars 2025.

Ett samrådsmöte hölls med Mariestads och Hylte kommuner den 6 mars 2025.

Ett antal ledningsägarmöten har hållits under 2024–2025, se avsnitt 3.3.4.

Ett samrådsmöte på orten hölls med de enskilt berörda den 7 maj 2025 i BriQ Hotell i Hova. Vägplan samrådshandling fanns tillgänglig för synpunkter under perioden 6–26 maj 2025 på Trafikverkets regionkontor i Göteborg (Vikingsgatan 2–4), på Mariestads kommun, Medborgarkontoret (Kyrkogatan 2) samt på Gullspångs kommun, Kommunhuset (Torggatan 19). Delar av handlingen fanns även på projektsidan på Trafikverkets webbplats. Inkomna synpunkter har sammanställts och bemötts i denna samrådsredogörelse.

Avstämning hölls med Länsstyrelsen om fridlyst art (grönvit nattviol) den 19 augusti 2025.

Samråd hölls i augusti 2025 med Länsstyrelsen kring behov av tillstånd enligt 2 kap. kulturmiljölagen.

2 Inledning

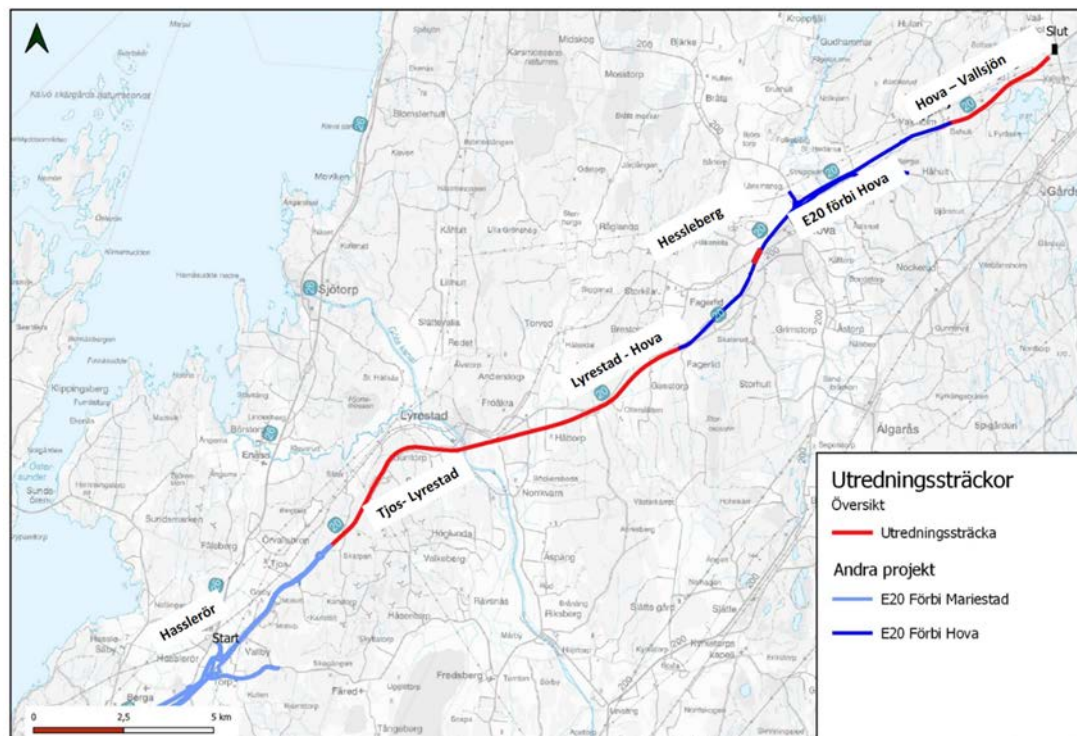
2.1 Bakgrund

Vägar och järnvägar, i synnerhet större trafikleder, kan utgöra kraftiga vandringshinder och barriärer för både människor och djur. På nationell nivå står viltolyckorna för ca 40-50%. E20 är en viktig internationell, nationell och regional väglänk i infrastrukturen. Sträckan på E20 mellan Hasslerör – Vallsjön har identifierats vara en regional barriär för vilt som hindrar storskaliga rörelser mellan mellersta och södra Sverige. Viltolyckor på denna sträcka sker framför allt vid de stängselöppningar som finns vid anslutande vägar, och på delar av sträckan där det idag saknas viltstängsel.

Trafikverket behöver förbättra möjligheten för klövvilt att passera E20 och därmed minska barriäreffekten. Genom bl a faunaåtgärder i form av effektivare viltstängsel, viltuthopp, färister, belysning vid utvalda korsningar, siktskärmar på vissa utvalda befintliga broar och en ny ekodukt, hoppas Trafikverket kunna minska viltolyckorna och på så vis öka säkerheten för både djur och trafikanter.

Projektet utgår från E20 från Hasslerör – Vallsjön, en sträcka på cirka 30 kilometer. Inom denna sträcka finns de aktuella utredningssträckor som just detta projekt studerar faunaåtgärder på vid begränsade avsnitt, se rödmarkerade sträckor i figur 1.

Utredningssträckor

Figur 1. Kartan visar sträckan mellan Hasslerör – Vallsjön. Längs sträckan genomförs faunaåtgärder inom andra projekt som redovisas i blå färg. Från Hasslerör-Tjos byggs i projektet för "E20 förbi Mariestad", i vägplan för delen Muggebo-Tjos väg E20 om till 2+2 väg i befintlig sträckning med en faunabro, två st faunatrummor samt faunastängsel som kommer aktuellt projekt till godo. Vid Hova har redan väg E20 byggts om till 2+1 och 2+2 väg samt så har en faunabro med enskild väg över byggts 2018 samt 10 st viltuthopp. De röda delsträckorna visar var faunaåtgärder kommer att studeras vid utvalda avsnitt längs befintlig E20 inom detta projekt. Vid Vallsjön byggs en ekodukt. Utredningssträckorna går från Tjos-söder om Hova samt norr om Hova till Vallsjön vid länsgränsen. Vid Hova sker en punktinsats vid bro Hesseleberg där en siktskärm föreslås sättas upp samt en förbättring av viltstängslet mot bron.

2.2 Samrådsrets

Samrådsretsen har identifierats i enlighet med Trafikverkets övergripande krav för upprättande av vägplan och uppdaterats sedan Länsstyrelsens beslut om att projektet inte innebär betydande miljöpåverkan. Samrådsretsen består av Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Mariestads och Gullspångs kommun, kollektivtrafikmyndigheten i Västra Götalands län: Västtrafik, berörda ledningsägare, Försvarmakten, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Naturskyddsförening Mariestad respektive Gullspång, Friluftsrämjandet, Verksamheter vid norr om ekoduktläget, Riksantikvarieämbetet, Elsäkerhetsverket, Myndigheten för

samhällsskydd och beredskap (MSB), Räddningstjänsten, Polisen Nationella Viltolycksrådet, Jägareförbundet, Föreningen Sveriges jägare, eftersöksjägare i Mariestads kommun och Gullspångs kommun, Göta kanalbolaget, berörda älgförvaltningsområden, berörda älgskötselområden och övriga enskilda berörda sakägare, tågoperatör på Kinnekullebanan och flera organisationer, intressenter och allmänhet.

3 Samråd

I detta kapitel beskrivs samråd och yttranden från planläggningsprocessen för vägplan med länsstyrelse, berörda kommuner, intressenter och enskilda som kan komma att bli särskilt berörda och allmänheten.

3.1 Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

3.1.1 Samråd med berörd länsstyrelse i Västra Götalands län 15 juni 2022

Ett tidigt samrådsmöte hölls med Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 15 juni 2022, via Skype. Syftet med samrådet var att informera och samråda om projektet i samband med att arbetet med vägplanen påbörjats. Trafikverket presenterade nuläget och inriktning på föreslagna åtgärder.

-Länsstyrelsen belyser vikten av evakueringsrör vid färister för mindre djur som exempelvis grodor. Det viktiga är att det är rör som gör att djuren kan hitta ut till en säker evakueringsyta. Trafikverket är medvetna om problemet och har med sig frågeställningen i projektet även för igelkottar etcetera. Det är viktigt att följa upp detta i vägplaneskedet så utförandet blir rätt för djuren.

-*Blåsippa och gullviva* har påträffats i närområde till planerat ekoduktläge. Länsstyrelsen informerar att blåsippa och gullviva tillhör nationellt skyddade arter och det kan därmed bli aktuellt att samråda om detta i kommande skede.

-*Fågelinventering*. Trafikverket planerar inte att utföra någon fågelinventering på sträckan och undrar vad Länsstyrelsen tycker om det. Länsstyrelsen ser inget behov av någon fågelinventering. De har haft frågan uppe med Naturvårdsverket och för att det ska vara relevant att göra en inventering ska det finnas grund för att det finns känsliga arter i området. E20 som är tungt trafikerad ses inte som ett område där känsliga fåglar normalt häckar.

-*Arsenik, uran och föroreningar*. Länsstyrelsen belyser att Trafikverket behöver beakta förekomster av arsenik och andra föroreningar inom projektet, de meddelar att det finns kartor över potentiellt förorenade områden i länsstyrelsens databas, EBH-kartan Sverige, som kan vara ett

bra stöd. Provtagning av jord behöver utföras vid misstänkta föroreningar och vid planerade åtgärder som innebär schaktarbeten.

-Massor. Länsstyrelsen belyser även vikten av att jobba med vad man tillför för massor eftersom projektet förväntas ha ett visst massunderskott på jord för beklädnad av bankslänter till bron samt jordmassor ovan bron.

-Kulturmiljö. Punkter som bl a togs upp var projektets möjliga påverkan på kulturvärden och inte minst då fornlämningar samt om behov fanns av arkeologisk utredning. Vidare om hur länsstyrelsen såg på sannolikheten för att fornlämningar påverkas så att tillstånd måste sökas. Länsstyrelsen ansåg att sannolikheten var låg för att hitta nya fynd längs med utvalda partier längs E20 för faunaåtgärder. Länsstyrelsen höll med om Trafikverkets analys att ingen arkeologisk utredning behövs. Påverkan på kända fornlämningar bedöms totalt som liten för projektet. Fortsatt dialog och samråd kring kulturmiljö och kommer att genomföras i projektet vid eventuella förändringar.

-En diskussion hölls om projektet kunde innebära betydande påverkan. Då projektets åtgärder huvudsakligen ligger på begränsade avsnitt inom eller i anslutning till befintlig vägs vägområde, förutom vid ekodukten, borde påverkan bli liten i projektet och inte betydande menade Länsstyrelsen.

Trafikverkets svar:

Vi noterar länsstyrelsens synpunkter och tar med oss det i fortsatt projektering och samråder vidare med länsstyrelsen i det fortsatta arbetet.

3.1.2 Samråd med berörda kommuner 26 aug 2022

Ett tidigt samråd med Mariestad och Gullspång kommun hölls den 26 augusti 2022 för att informera och samråda om projektet i samband med att arbetet med vägplanen påbörjats. Trafikverket presenterade nuläget, informerade om planläggningsprocessen med preliminära tider och planerade faunaåtgärder.

Mariestads kommun

Mariestads kommun har i dagsläget inga antagna detaljplaner som skulle kunna komma att påverkas av vägplanen. Däremot planeras en batterifabrik, som ska vara i drift 2028-2030, anläggas söder om Skarpan/Fröåkra. Denna verksamhet kommer att ligga utanför fauna-projektet och påverkas inte av faunaåtgärderna.

Gullspångs kommun

Gullspångs kommun reviderar i skrivande stund sin översiktsplan men inga detaljplaner kommer i dagsläget påverkas vid Vallsjön och ekodukten.

Detaljplanerna Björnemossen 3:54, del av 3:42 och Björnemossen 3:38 är aktuella planer intill E20, dessa bedöms inte heller påverkas av faunaåtgärderna.

Kommunen påpekar att de tänker satsa på befintlig rekreationsverksamhet som ligger bilväg väg ca 4,5 km norr om från ekoduktläget vid Vallsjön via bil samt och ca 2,6 km via fågelväg.

Kommunen och planerar även för att anlägga industrimark runt Hova.

Trafikverkets svar:

Den batterifabrik som Mariestads kommun planerar för ligger utanför faunaprojektet och påverkas inte av faunaåtgärderna.

Trafikverket ser inte att rekreationsverksamheten påverkas av faunaåtgärderna i Gullspångs kommun.

Trafikverket samråder vidare med kommunerna i fortsatt projektering.

3.1.3 Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Tidigt samrådsmöte på orten 5 april 2022

Den 5 april 2022 hölls ett tidigt samrådsmöte på orten. Syftet med samrådet var att presentera projektet och informera om planläggningsprocessen samt inhämta synpunkter och information från berörda parter.

Sammanställning av inkomna synpunkter och diskussioner:

- En korsning nordöst om Lyrestad nämndes som problematisk gällande vilt, små och stora. Platsen finns med i lokaliseringsutredningen.

Trafikverkets svar:

Korsningen har noterats och utreds i den fortsatta projekteringen. Passagen under bron har tidigare utretts angående att minska på släntlutningen men det bedömdes svårt. Trafikverket ser över detta ytterligare för att se om det är genomförbart för att öka passage-möjligheterna för djuren.

-Vid genomgång av motiv för val av planskild passage uppkommer några frågor från mötesdeltagarna.

Har Trafikverket inventerat vilka arter som finns på respektive sida av E20? Boende och jägare i området vill kanske inte att en art som inte finns på den ena sidan ska kunna ta sig över till motsatt sida så att olika arter blandas.

Trafikverkets svar:

Samråd har skett med vid flera tillfällen med representanter från älgförvaltningsområde, älgskötselområde och Svenska Jägarförbundets representant. Utöver det har samråd och platsbesök skett i juni 2022 med nationella viltolycksrådet representant hos polis och eftersöksjägare.

Alla typer av djur finns på båda sidor om E20. Redan idag kan djuren ta sig över vid korsningar och befintliga byggda faunapassager vid Hova och i framtida planerad faunabro i Skarpan söder om Tjos.

Huvudsyftet med detta projekt är att bryta den barriär som vägen och befintligt stängsel utgör med hjälp av säkra passager för fauna. Samtidigt som åtgärder för att minska trafikolyckor sker. Djuren ska kunna vandra i grönstråk till ömse sidor om vägen för att öka den biologiska mångfalden.

Trafikverket arbetar inte med förvaltning av fauna och kan inte avgöra eller besluta att en art ska medvetet begränsas med hjälp av vägar och viltstängsel. Därför har vi inte inventerat själva arterna på ömse sidor. Dock har vi fått input om vilka djur som rör sig och hur de beter sig av nationella viltolycksrådet representant hos polis och eftersöksjägare.

Vi har även använt statistik över viltolyckor och avskjutning i området för att få en uppskattning angående artfördelningen. Utöver det så har samråd med jägar-representanter och representanter för eftersöksjägare skett också för att få en rättvis bild av nuläget.

Trafikverket har inventerat naturvärden på båda sidor om vägen där faunaåtgärder görs under bl a år 2020 och år 2022. Resultaten finns i underlagsrapporter.

-Ett önskemål från en friluftsförande verksamhet ca 4 km (bilväg) norr om ekoduktläget är att en säker passage över väg E20 behöver byggas för att gående, cyklar och hästar. De skulle vilja kunna ta sig över ekodukten på hårdgjord yta för cykel samt en hästväg. Även fastighetsägare med skog önskar en mindre grusväg på bron för att kunna passera med traktor.

Trafikverkets svar:

En ekodukt är en bred bro, (helst 30 m och uppåt) som för över landskapet över en väg och fungerar som en faunapassage för en stor mängd djur. Fordonstrafik är inte tillåten på denna bro.

Ekodukten vid Vallsjön kommer i första hand att byggas för faunan och ingen specifik väg för fordonstrafik eller andra trafikanter planeras att anläggas på bron. Det kommer självklart att vara möjligt att gå över bron även om det inte finns någon anlagd väg. Djuren störs av mänsklig verksamhet och av hästar och om en väg för mänsklig verksamhet skulle byggas blir funktionaliteten och nyttan för djuren sämre pga. störningar från andra verksamheter. I detta projekt är medel endast öronmärkta för faunaåtgärder och har ingen budget att ytterligare förbättra passager över befintlig vägs standard för E20 för oskyddade trafikanter. Väg E20:s ev. ombyggnad av vägstandard eller korsningar ingår inte i detta faunaprojekt. Men vi tar med oss frågan till Trafikverket.

E20 är nyligen ombyggd på sträckan förbi Vallsjön i och med att en 1+2 väg byggdes. De korsningar som Trafikverket hänvisar till för verksamheten i norr är bl a korsningar vid Bahult samt Tubberud som leder trafiken vidare ut på E20.

-Ytterligare en fråga och ett önskemål är att bron vid Vallsjön byggs tillräckligt bred för att E20 ska kunna bli en 2+2-väg på denna sträcka.

Trafikverkets svar:

En intern dialog på Trafikverket har ägt rum och ännu finns inga planer eller prioriteringar på att sträckan ska byggas ut ytterligare inom de närmaste åren. En fortsatt samordning sker i projekteringen för att se över utformningen av brons längd över vägen för en eventuell förberedelse för en ökad breddning av ytterligare ett körfält på E20. Detta stäms av med hänsyn till tillgänglig budget och framtida standard på E20 och studeras vidare i projekteringen

-Vidare förs ytterligare diskussioner om faunans påverkan av E20 och att det tyvärr i perioder ligger mycket påkörda djur på sträckan och att kompletterande viltstängsel kan behövas. Gärna faunastängsel på hela sträckan.

- Fastighetsägare i området upplever problem med påkörda djur vid korsningen Gårdsjö/Kavlebron utanför länsgränsen i Örebro län och den vändplats som finns där.

Trafikverkets svar:

Längs sträckan finns idag på E20 viltstängsel på huvuddelen av sträckan med undantag vid bl a området kring korsningen vid Lyrestad. Från Hasslerör-Tjos byggs vägen om i befintlig sträcka i annat projekt och där finns även viltstängsel och en framtida faunabro vid Skarpan, där sätts faunastängsel upp. Det ska även byggas två stycken faunatrummor för mindre djur på ömse sidor av faunabron.

Vid Hova finns en faunabro som har faunastängsel kring bromynningen totalt ca 1200 m.

Detta projekt kommer att justera kompletterande viltstängsel vid vissa platser tex vid anslutningar till vägar, vid korsningar och vid färister bl a. Dessutom förslås ca 2-3 st torrtrummor byggas för mindre djur.

Faunastängsel kommer att prioriteras på sträckan närmast ekodukten. Vid ekodukten Vallsjön sätts ca totalt 1200 m faunastängsel upp kring ekoduktens mynning. Även smådjur kan nyttja denna bro.

Projektet kommer inte att byta ut allt befintligt viltstängsel mot faunastängsel då detta inte ryms inom budgeten samt att fokus för faunaåtgärder huvudsakligen är på större och mellanstora djur som kan orsaka stor skada vid en olycka på E20. Dock finns faunastängsel på Hova sträckan sedan tidigare samt kommer att finnas på delen Hasslerör-Tjos i projektet som bygger faunabron vid Skarpan, vilket betyder att en stor del av sträckan kommer att ha faunastängsel.

Korsning Gårdsjö/Kavlebron är en fyrvägs korsning norr om ekodukt Vallsjön, på andra sidan länsgränsen och ingår inte inom det aktuella projektet. Dock kommer Trafikverket att ta kontakt med ansvariga för Underhåll och se om några faunaåtgärder skulle kunna göras och på sätt förbättra ledningen av djur till ekodukten vid Vallsjön även från andra sidan länsgränsen. Tyvärr kan inte färister anläggas vid korsning då vägen har anslutningar som är allmänna. Kanske kan bättre belysning genomföras men detta projekt styr inte över åtgärder i detta län.

-En fråga kring vägrätt kom upp och varför mark kan tas i anspråk med vägrätt när det inte ska byggas någon väg.

Trafikverkets svar:

Ekodukten och övriga åtgärder kan inkluderas inom vägområdet. Mark kan tas i anspråk med vägrätt, inte bara för ny väg utan även för anläggningar kopplade till en väg, exempelvis för en bro. Dock kan vissa åtgärder kräva ytterligare yta pga. drift eller tillfällig nyttjanderätt under byggtiden. Vissa åtgärder kräver lite mer yta som inte helt ryms

inom befintligt vägområde. Fortsatt projektering visar vilket slutligt vägområde som krävs vid de punktvisa avsnitt där faunaåtgärder genomförs. Vid ekodukten krävs dock mer mark i anspråk för nytt vägområde.

-Mötet avrundas med att flera fastighetsägare säger att de upplever att det är mycket vilt mellan Lyrestad och Hova och att de gärna vill vara involverade i projektet, och kan gärna peka ut platser som är problematiska och som skulle kunna förbättras.

Trafikverkets svar:

Fältbesök kommer att bli aktuella längre fram i projektet, bl a har ett samråd hållits på plats den 22 juni 2022, se nedan. Information, synpunkter och idéer är väldigt bra att få in från personer som känner till området.

Området och delsträckan vid Hova som byggdes klart 2018 kommer inte att få några nya faunaåtgärder då denna sträcka har hanterats i ett annat vägprojekt.

Samråd i fält med eftersöksjägare, sakägare och polis 22 juni 2022

Ett samråd i fält hölls den 22 juni 2022 med nationella viltolycksrådets (NVR) representanter från polis och eftersöksjägare arbetande inom Mariestad och Gullspångs kommun samt fastighetsägare vid Högbrona och Otterslätten. Mötet skedde på plats längs utredningssträckan.

Inför mötet ombads representanterna välja ut punkter med en viltolycksproblematik som sedan besöktes gemensamt. Syftet med samrådsmötet var således att fånga upp erfarenhet och kunskap om viltolyckor och möjliga åtgärder från samrådsdeltagarna samt få input på vilka typer av djur som finns på sträckan och hur de beter sig.

Vid samrådet bekräftades det att det är problem vid de platser som finns med i tidigare studier för lokaliseringsutredningen, det tillkom även fler platser där samrådsdeltagarna upplevde att det var problem, men kanske inte alltid hade många viltolyckor. Vid två platser, Högbrona och Otterbäcken träffades även sakägare för att diskutera brist i viltstängsling och möjliga åtgärder. Figur 2 nedan visar en översikt över de 9 platser som besöktes. Projektet tar med sig informationen angående viltolyckor, vilt rörelser, förslag på placering av faunaåtgärder.

3.2 Inkomna yttranden vid skede Samrådsunderlag inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

I samband med samrådsperiod 2022-11-11 till 2022-12-02 för Samrådsunderlag inkom totalt tolv yttranden.

Handlingarna publicerades på projektets hemsida och skickades också med e-post eller post till myndigheter, intressenter, ledningsägare och sakägare. Information om samråd skedde även via annonsering i tidning.

3.2.1 Yttranden från berörda kommuner

Mariestads kommun

Kommunen har i dagsläget (2022) inga antagna detaljplaner som påverkas av vägplanen.

”Kommunen ser positivt på åtgärder för att minska viltolyckorna längs med E20.

Uppsättning av nya viltstängsel eller andra åtgärder vid Göta kanal får inte påverka rörelsefriheten för besökare längs med kanalen negativt.

Vid anläggning av nya färister eller andra åtgärder där enskilda vägar eller samfälligheter berörs, förutsätter kommunen att en tydlig dialog förs med respektive sakägare.”

Trafikverkets svar:

Trafikverket noterar detta och samråder vidare med kommunen i fortsatt arbete med vägplanen.

Gullspångs kommun

Gullspångs kommun reviderade sin översiktsplan 2022. Inga detaljplaner påverkade varken föreslagna faunaåtgärder eller ekodukt. Dock påpekade kommunen att de tänker satsa på befintlig rekreationsverksamhet som ligger bilväg ca 4,5 km norr om föreslaget ekoduktläge vid Vallsjön samt ca 2,6 km via fågelväg.

Kommunen planerar även att anlägga industrimark vid Hova.

Trafikverkets svar:

Trafikverket noterar detta och samråder vidare med kommunen i fortsatt arbete med vägplanen.

3.2.2 Yttrande från allmänheten och enskilda som kan bli särskilt berörda

Sakägare vid Vallsjön 2022

Sakägare påpekar att han återigen positiv till byggandet av en bro.

Han vill kunna nyttja bron för att enstaka gånger ta sig över bron med traktor och vagn, istället för att behöva åka ut på E20. Att åka ut på E20 blir en total omväg på ca 6 km varav ca 2,5 km på E20, där är det enkelfiligt och ingen möjlighet för bakomvarande trafik att köra om. Han anser även att en traktor inte är direkt skrämmande för djuren och att enstaka passeringar inte kommer att störa djuren.

-För att minska störningsmomenten vid bron så skulle man kunna stänga infarten från E20 nära faunabron som idag delvis fungerar som rastplats en bit upp på vägen mot vändplanen. Möjlig ny anslutning till befintlig vändplan kan antingen vara att förlänga vägen från Tubberud alternativt ny väg över Faunabron som då måste klara en timmerbil samt att vägen bommas så att ingen annan har möjlighet att ta sig dit.

-Jag ser gärna att omledningsväg dras norr om E20 för att minimera att skogsbestånden söder om E20 blir sönderhuggna. Har sett att utredningsområde figur 4 i samråds-underlaget även gäller hela skogsområdet söder om E20 fram till väg mot Vallsjön.

-Översiktliga skissen figur 39 visar att en liten del berörs söder om. varför så stor skillnad ? Framtida driftväg bör gå söder ifrån, gammal väg finns där idag som kan bättras på.

Sakägare hade gärna sett att man hade kunnat diskutera olika lösningar i fält, nu har det gått två år varför?

Trafikverkets svar:***Studier har skett i flera steg***

Projektet har gått igenom flertalet skeden där analyser och studier har utförts. Under 2020/2021 gjordes en Lokaliseringsutredning PM skisshandling som blev klar i mars 2021 med en Beslutshandling som i stora drag såg över problematiken med viltolyckor samt hur minskandet av barriären för faunan skulle kunna justeras längs sträckan. I tidigt

skede i Lokaliseringsutredning PM Skisshandling diskuterades alternativen att anlägga en faunabro eller en ekodukt. I samråd som har skett med sakägare, eftersöksjägare, polis och länsstyrelse m fl har vi fått information för de övergripande analyserna. Input angående fauna, omkringliggande miljö och viltolycksproblematik har beaktats och implementeras. Sammanfattningsvis föreslogs att en ekodukt skulle byggas vid Vallsjön för att få bäst effekt för djuren i detta skede.

Vägplaneskedet påbörjades våren 2022 när konsult handlats upp för fortsatt projektering. Fortsatt samråd har skett inledningsvis och kommer att fortsätta under vägplanen. Dock uppstod brist i resurser 2022/2023 i projekteringen och en paus fick vidtas för vägplanen som senare fortsattes igen våren 2024.

Ekodukten anpassas till faunan

Till skillnad från exempelvis en faunabro så är syftet med en ekodukt att leda över hela naturen över E20. Det innebär ett helhetsgrepp för att bryta vägens barriär för allt ifrån växter och insekter till större däggdjur. I och med denna inriktning för en ekodukt, med en bredd av minst 30 m, så kommer ingen väg att anläggas över denna eller fordonstrafik att tillåtas. En mindre väg kan tyckas göra liten påverkan, men erfarenheter från tidigare faunabroar visar att en ackumulerande effekt kan noteras där en väg möjliggör en ökning av fordon, människor och husdjur på platsen.

Annan verksamhet har även visat intresse att använda ekodukten för passager över E20. Det finns en risk att ju fler intressenter som vill nyttja bron, med motiv att 2+1 vägen inte främjar oskyddade trafikanter, cyklar och hästar eller traktorer, så kommer det att påverka djuren. Det är en passage som huvudsakligen är för faunan och den kan då få en sämre funktionalitet för dessa som påverkas av allt större mänsklig verksamhet.

Problematiken för trafikanter som vill över vägen har tagits upp med Planerare på Trafikverket och det projektet fått till sig i nuläget är att vägens standard nyligen är ombyggd år 2010. Det finns ännu inte några planer att bygga om vägens standard på denna del förbi Vallsjön.

Hela projektet finansieras av pengar som exklusivt är för miljöåtgärder på befintligt vägsystem och kan inte användas till allmänna vägåtgärder eller ny standard på befintlig väg. Det är ytterligare ett motiv till att en väg inte kan anläggas på ekodukten. I detta projekt bygger vi ingen ny väg eller standard på E20.

Förbildning och driftväg

Förbildning av trafiken på E20 förbi Vallsjön vid ekoduktläget kräver en väg som inte får för stora lutningar och kan anslutas till befintlig väg på ett bra sätt. Södra sidan är mer fördelaktigt byggnadsmässigt för förbiledningsvägen. På norra sidan finns luftburna kraftledningar som kräver säkerhetsavstånd till E20 trafiken som ofta har tung trafik och skrymmande höga laster. Det kan finnas risk för olycka när dessa transporter nyttjar förbiledningsvägen.

Det finns ett förslag på framtida driftväg till ekodukten på norra sidan där det redan finns en enkel skogsväg med en grind mot E20.

Vi förstår problemet med tillgänglighet till dina marker och påverkan av skogen. Vi fortsätter att samråda och utreda förslag i vägplaneskedet och träffar gärna dig igen för få din input i fält.

3.2.3 Inkomna yttranden från samråd med övriga berörda myndigheter, organisationer och intressenter

3.2.3.1 Elsäkerhetsverket, 2022-11-10

Elsäkerhetsverket har tagit del av föreliggande samrådsunderlag och har inga synpunkter i detta skede av tillståndsprocessen.

3.2.3.2 Skanova AB 2022-11-15

Skanova AB (Skanova) har tagit del av förslag av samrådsunderlag enligt ovan, och låter framföra följande:

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget. Kontakta <https://www.ledningskollen.se>.

För ledningssamordning kontakta Skanova-Remisser-goteborg@teliacompany.com.

Trafikverkets svar:

Vi tackar för informationen och kommer att ta kontakt med Skanova angående ledningar som eventuellt kan bli påverkade. Samråd sker i fortsatt arbete med projekteringen.

3.2.3.3 Svenska Kraftnät 2022-11-24

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende. Vi har i dagsläget inga anläggningar eller intressen som berörs i det aktuella området och har därför inga synpunkter på rubricerad remiss.

Däremot kan det finnas det kan finnas regionnätetsledningar i närheten och regionnätetsägaren bör i så fall höras i samrådet.

Vid eventuella frågor är ni välkomna att höra av er till oss via registrator@svk.se. Ange ärendenummer 2022/3292.

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Systemutvecklingsplan 2022-2031 på vår webbplats, www.svk.se.

Trafikverkets svar:

Vi tackar för informationen och kommer att hålla oss uppdaterade på Svenska Kraftnäts framtida planer i det aktuella området för projektet. Samråd sker i fortsatt arbete med projekteringen.

3.2.3.4 Ellevio AB 2022-11-30

Vi har tagit del av samrådsunderlaget för faunapassager längs med E20 sträckan Hasslerör – Vallsjön i Mariestad och Gullspångs kommuner. Vi har, som det också står i underlaget, ledningar som berörs av åtgärderna i förslaget. Vi har en 40 kV-luftledning som berörs av ekodukt vid Vallsjön. Det är viktigt att utformningen av transportvägen görs med hänsyn till kraftledningen. Ingen verksamhet bör ske inom 10 meter horisontellt från närmsta ledningsdel. Vi förutsätter att ytterligare dialog sker med oss om utformningen av transportvägen. Markförlagda ledningar och luftledningar i lokalnätet kan ni beställa i digitalt format via ledningskollen.se. Om dessa ledningar påverkas av föreslagna åtgärder förutsätter vi att vi blir kallade till ledningssamordningsmöten.

Trafikverkets svar:

Vi tackar för informationen och kommer att ta hänsyn till samtliga ledningar i det lokalnätet. Samråd kommer att hållas under

projekteringen och även vid byggnation vid ekoduktläget m h t den stora luftledning och markförlagda ledningar.

3.2.3.5 Jordbruksverket, miljöregelenheten 2022-11-11

Jordbruksverket kommer inte att lämna några synpunkter i ärendet.

3.2.3.6 Naturvårdsverket 2022-11-16

Naturvårdsverket avstår yttrande över samrådsremiss gällande E20 Faunapassager Hasslerör - Vallsjön, Mariestads och Gullspåns kommun i Västra Götalands län.

3.2.3.7 Räddningstjänsten, Östra Skaraborg 2022-11-23

Räddningstjänsten avger följande yttrande i aktuellt ärende:

– Räddningstjänsten Östra Skaraborg avstår från yttrande i aktuellt ärende.

3.2.3.8 Havs- och vattenmyndigheten 2022-11-27

Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av samrådsunderlaget i rubricerat ärende.

Myndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Det innebär inte att myndigheten tagit ställning i sakfrågan eller till handlingarna i ärendet.

3.2.3.9 Statens geotekniska institut (SGI) 2022-12-02

Statens geotekniska institut, SGI, har från Trafikverket Region Väst erhållit en inbjudan till samråd avseende rubricerat ärende.

Trafikverket har tagit fram ett samrådsunderlag för anläggning av faunaåtgärder längs med projektet E20 Hasslerör-Vallsjön i Mariestads och Gullspåns kommuner.

SGI har översiktligt studerat underlagen avseende miljögeoteknik, geoteknisk omgivnings- påverkan och geotekniska säkerhetsfrågor (ras, skred och erosion).

Underlag:

1. TRV, samrådsunderlag, vägplan, 2022-11-11
2. Översiktskartor, 2022-11-11

SGI:s synpunkter

SGI noterar att vi inte har något att tillföra i ärendet, annat än en påminnelse om att det, mellan Mariestad och Läxa, generellt sett kan finnas förutsättningar* för kvicklera, i de områden där jorden består av lera.

*=Se kartvisningstjänsten "Kartläggning av kvicklera" på sidan <https://www.sgi.se/sv/produkter—tjanster/kartor-data-och-verktyg/>

I övrigt har vi inga synpunkter.

Trafikverkets svar:

Vi tackar för informationen om kvicklera och tar med oss detta i projekteringen.

3.2.3.10 Skogsstyrelsen 2022-12-02

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på de åtgärder som föreslås.

I samrådsunderlaget använder ni begreppet regionalt biotopskydd. Det är ett begrepp som inte finns, vi brukar tala om enskilt beslutade biotopskyddsområden. På Naturvårdsverkets hemsida kan man läsa mer om regler kring biotopskyddsområden Vägledning om biotopskydd (naturvardsverket.se).

Trafikverkets svar:

Trafikverket tackar för yttrandet och förtydligande av term. Trafikverket instämmer angående korrekt term för biotopskydd och kommer i framtiden att korrigera formuleringen regionalt biotopskydd. Enskilt beslutade biotopskyddsområden kommer att användas som term.

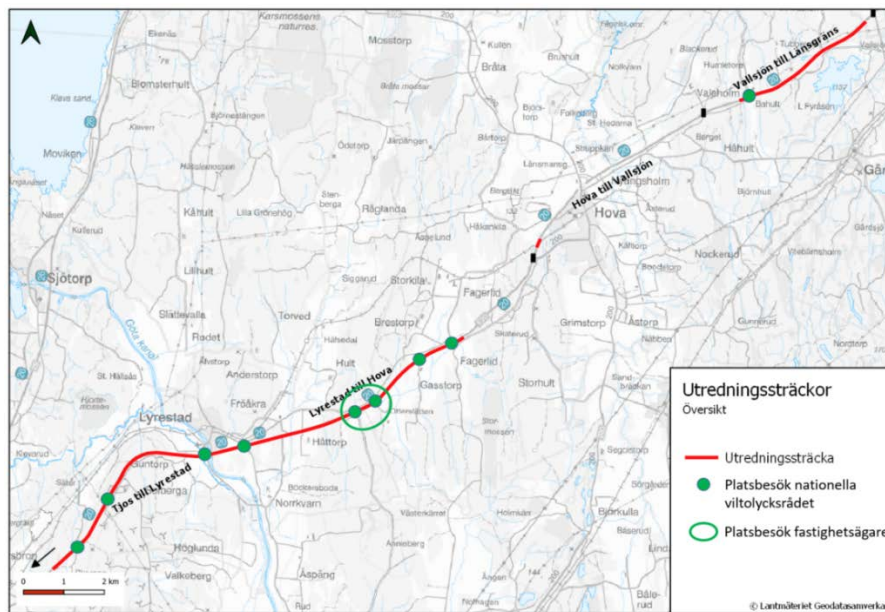
Sent inkommet yttrande från MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2023-01-23

MSB har inga synpunkter gällande projektet.

Trafikverkets svar:

Trafikverket noterar detta.

Utredningssträcka och platsbesök

Figur 2. Utredningssträcka med platser besökta tillsammans med NVR(Nationella Viltolycksrådet) och eftersöksjägare samt fastighetsägare är markerade i grönt på kartan. Röd linje visar sträckor på var faunaåtgärder kan komma att utföras inom detta projekt dvs från Tjosöder om Hova och från norr om Hova till Vallsjön och länsgränsen. Vid Vallsjön planeras en ekodukt i detta projekt. Sträckan Hasslerör–Tjos överlappas av ett annat projekt som kommer att bygga en faunabro och 2 st faunatrummor vid Skarpan samt vid Hova finns redan en faunabro byggd sedan 2018. Projektet får nytta av de andra vägprojektens faunaåtgärder och kan införliva denna nytta i den totala analysen för minskandet av barriäreffekten för faunan på E20 mellan Hasslerör-Vallsjön.

Planläggningsprocessen

Figur 3. Planläggningsprocessen för vägplan.

3.3 Samråd vid utformning av planförslaget

Nedan beskrivs de samråd som har hållits med olika samrådsparter efter det att Länsstyrelsen fattade beslut om betydande miljöpåverkan.

3.3.1 Samråd med berörd länsstyrelse

Länsstyrelsen i Västra Götaland beslutade den 16 januari 2023 att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att en miljöbeskrivning och inte en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram för vägplanen och att Trafikverket inte behöver samråda med en utökad krets av myndigheter.

Information om projektets åtgärder och dess tidplan har översänts till Länsstyrelsen i Västra Götaland den 3 februari 2025.

Ett samrådsmöte hölls med Länsstyrelsen den 6 mars 2025 där handläggningstider, föreslagna faunaåtgärder samt påverkan på natur- och kulturvärden stämdes av. Länsstyrelsens framförde vikten av att Trafikverket gör kompletterande naturvärdesinventeringar på de platser där åtgärder föreslås och där inventeringar inte genomförts sedan tidigare.

Uppdaterat svar 2025-08-20: Kompletterande naturvärdesinventeringar har genomförts i juni 2025. Resultaten från dessa inventeringar kommer att inarbetas i plan- och miljöbeskrivning med status vägplan granskningshandling.

Avstämning har gjorts med Länsstyrelsen den 19 augusti 2025 om fridlyst art (grönvit nattviol). Trafikverkets konsult genomförde en kompletterande naturvärdesinventering under sommaren 2025, då vidare projektering gjort att vissa nya platser berörs, som inte inventerats tidigare. På lokalen Hovmanstorp/Backa har den fridlysta arten grönvit nattviol påträffats på en plats där det avses anläggas en torrtrumma. Ett PM med bedömning gentemot artskyddsförordningen har tagits fram, vilken visades för Länsstyrelsen. Slutsatsen är att arten är så pass vanlig i regionen att en påverkan på lokalen inte utlöser förbud. Länsstyrelsen delar denna bedömning. Beskrivning av påverkan och konsekvenser för arten kan lyftas in till granskningshandlingen av plan- och miljöbeskrivningen.

Trafikverket har i augusti 2025 samrått med Länsstyrelsen kring behov av tillstånd enligt 2 kap. kulturmiljölagen för två lämningar i anslutning till planerade faunaåtgärder. Trafikverkets bedömning är att faunaåtgärderna inte kommer påverka berörda lämningarna och att inga krav på tillstånd är nödvändiga. Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning om att det ur

fornlämningssynpunkt inte krävs tillstånd enligt kulturmiljölagen och det ställs inga krav på arkeologiska åtgärder för planerade faunaåtgärder.

3.3.2 Samråd med berörda kommuner

Mariestads kommun

Information om projektets faunaåtgärder och dess tidplan har översänts till Mariestads kommun den 3 februari 2025 via e-post.

Ett gemensamt samrådsmöte med Mariestads och Gullspångs kommuner hölls den 6 mars 2025. Tidplan för projektet samt kort redogörelse för de faunaåtgärder som föreslår presenterades av Trafikverket. Trafikverket ställde frågan till kommunen om några kommunala planer påverkas av Trafikverkets projekt. Mariestads kommun informerade om att det inte finns några nya detaljplaner som påverkar projektet. Arbete pågår med att ta fram en ny översiktsplan men inte heller detta ska påverka Trafikverkets projekt med de föreslagna faunaåtgärderna. Nuvarande översiktsplan gäller fortsatt. Kommunen har tagit fram ett grönstråksprogram, detta underlag översänds till Trafikverket.

Mariestads kommun har den 22 maj meddelat att man avstår från att yttra sig över vägplan samrådshandling.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

Gullspångs kommun

Information om projektets faunaåtgärder och dess tidplan har översänts till Gullspångs kommun den 3 februari 2025 via e-post.

Ett gemensamt samrådsmöte med Mariestads och Gullspångs kommuner hölls den 6 mars 2025. Tidplan för projektet samt kort redogörelse för de faunaåtgärder som föreslår presenterades av Trafikverket. Trafikverket ställde frågan till kommunen om några kommunala planer påverkas av Trafikverkets projekt. Gullspångs kommun informerade om att arbete pågår med framtagande av ny översiktsplan, men att detta inte påverkar Trafikverkets projekt med de föreslagna faunaåtgärderna. Inga detaljplaner påverkas av Trafikverkets projekt och kommunen planerar inte för någon exploatering norr om Trafikverkets föreslagna läge för den nya ekodukten vid Vallsjön.

Gullspångs kommun har den 22 maj meddelat att man avstår från att yttra sig över vägplan samrådshandling.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

3.3.3 Samråd med regional kollektivtrafikmyndighet

Västtrafik kom in med ett yttrande den 16 maj 2025 i samband med samrådet kring vägplan samrådshandling. Västtrafik bedömer att tillgängligheten till kollektivtrafiken inte påverkas negativt av planerade åtgärder, så länge gånggrindar finns där oskyddade trafikanter behöver passera stängsel för att nå busshållplatser. Den norra utfarten från Lyrestad anses inte vara trafiksäker för bussar som ska svänga norrut på E20, vilket har lett till ändringar i trafikeringen – bussar vänder nu inne i Lyrestad och använder den södra infarten istället. Västtrafik vill att trafiksäkerheten vid norra infarten ses över, särskilt med tanke på eventuell framtida bebyggelse i området, eftersom hållplats Bjuråsen redan har dragits in på grund av trafikproblem.

Trafikverkets svar

I föreliggande vägplan ingår endast faunaåtgärder, inga åtgärder ingår för att förbättra vägstandarden på E20. Anledningen är att faunaåtgärderna finansieras av en särskild miljöpott, som endast är avsedd för faunaåtgärder vid utvalda platser. Åtgärder på den norra korsningen vid Lyrestad ligger alltså utanför projektet.

Trafikverket kommer att kontakta Västtrafik och lämna uppgifter om kontaktperson på Planering som kan samråda ert ärende vidare gällande trafiksäkerhetshöjande åtgärder i den norra korsningen vid Lyrestad med hänsyn till Västtrafiks busstrafikering. I dagsläget finns inga kända planer på att åtgärda denna korsning inom en tioårsperiod. Dock kan förutsättningarna ändras efter samråd med Trafikverkets planerande enhet.

3.3.4 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

Samrådsmöte den 22 maj 2024

Ett samrådsmöte hölls med de som kan antas bli särskilt berörda den 22 maj 2024 på BriQ Hotell i Hova. Syftet med mötet var att informera om att arbetet med samrådshandling påbörjats under våren 2024 efter att projektet pausats tillfälligt efter Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan pga. av resursbrist hos konsulter. Bland de frågor som ställdes under mötet rörde flertalet viltolyckor, var de sker och statistik kring dem. Flera frågor handlade också om utformning av färister och

viltuthopp samt underhåll av dessa. Även bilder från kamerorna och deras placering frågades det om.

Trafikverkets svar

Trafikverket informerade om att viltolycksstatistik hämtas från Nationella Viltolycksdatabasen.

Angående färisterna planeras de bli ca 5 meter långa samt ha självstängande grind bredvid färisten för oskyddade trafikanter. Trafikverket berättade om hur skötsel av färist kan gå till samt vad som händer om mindre djur fastnar i färisten och hur djuren då kan ta sig ut med hjälp av så kallade evakueringsrör. Snö som hamnar i färisten brukar oftast smälta undan. Uppstår trots allt packning av snö behöver driften ta sig till färisten och spola bort snön. Färister som tidigare blivit skadade av plogblad har varit felaktigt utformade enligt Trafikverket.

Viltuthopp utformas enligt krav från VGU (Vägar och gators utformning och som är Trafikverkets kravdokument på utformning av vägar och gator). Trafikverket stämmer även av internt med driften om hur viltuthoppen ska skötas på ett säkert sätt. Höjden på viltuthopp får vara högst 1,5 meter höga så att djuren vågar hoppa ut från dem. De ska anläggas så att rätt trafiksäkerhetszonsavstånd hålls till trafiken.

Vad gäller bilder från kameror svarade Trafikverket att man kommer att plocka ut underlag från dessa och sedan publiceras bilderna på projektsidan på Trafikverkets webbplats. Minneskortet kommer att tömmas ca var 3–4:e månad. Det är endast bilder från viltkameror på djur som redovisas inga människor. Vid bron vid Håttorp och det vattendrag som finns under bron har kameror placerats för att Trafikverket ska kunna se hur djuren reagerar på trafik och om de använder passagen, alternativt blir skrämda av trafiken ovanpå bron.

Samråd i fält med sakägare vid Vallsjön den 14 augusti 2023

Fastighetsägaren undrar om det är möjligt att anlägga förbiledningsvägen på norra sidan av E20 för att på så sätt minimera intrånget i skogsmarken.

Fastighetsägaren frågar om han inte får köra över ekodukten med sina maskiner/transporter, kan Trafikverket då anlägga en skogsvägsanslutning vid Tubberud med en fordonsgrind som går till Tubberud där en ögla finns söder om vägen. Detta skulle möjliggöra överfart för skogstransporter i plan över vägen för sakägare och även för andra skogsägare som måste över till sina skogsmarker.

Trafikverkets svar

Det är inte möjligt att anlägga förbiledningsvägen på norra sidan av E20 på grund av att vägen skulle komma för nära befintlig kraftledning samt att det måste finnas ett fritt område utan hinder och det är inte möjligt att lösa så nära kraftledningen. Terrängen är sämre på norra sidan, bland annat skulle vägen få en större lutning än vad fallet är på den södra sidan av E20.

Trafikverket ska studera en lösning med passage via en grind i stängslet som leder transporter till öglan vid Tubberud. Trafikverket kontaktar även den sakägare som äger marken, om det är en möjlig lösning.

Samråd med sakägare vid Tubberud den 24 november 2024

I samråd via telefon ställdes fråga om placering av viltuthopp i närheten av öglan vid Tubberud samt utformning av skogsvägsanslutning och fordonsgrind för skogstrafik på sakägares marker vid Tubberud diskuterades med sakägaren. Denna bjöds även in för samråd digitalt 2024-12-11 där projektet skulle redovisa föreslagna faunaåtgärder och inhämta synpunkter från sakägare, jägare och polis.

Sakägare ställde sig positiv till viltuthoppet samt även till att göra en liten skogsanslutning till en ny fordonsgrind vid Tubberud. Han har även skogsmarker på andra sidan E20 och kan då ta sig över till E20 via grinden och öglan och passera E20 i ett bra läge för att nå sina skogsmarker norr om vägen.

Digitalt samrådsmöte den 11 december 2024

Ett digitalt samrådsmöte hölls den 11 december 2024 med polisrepresentant för Nationella viltolycksrådet, eftersöksjägare, representanter för älgförvaltningsområden samt en del berörda fastighetsägare. Ett bildspel skickades ut i samband med inbjudan och utgjorde underlag för mötet. Berörda kallades via brev, e-post samt telefon. Bland de synpunkter som framfördes under mötet var problemet med att allmänhet inte stänger grindar efter sig, återkoppling på vilka områden där många viltolyckor förekommer, men även att Trafikverkets åtgärdsförslag verkar genomtänkt och välarbetat.

Samråd med sakägare den 7 maj 2025 och kring vägplan samrådshandling

Samråd kring vägplan med status samrådshandling hölls i maj 2025. Ett samrådsmöte på orten hölls med de enskilt berörda den 7 maj 2025 i BriQ

Hotell i Hova. Vägplan samrådshandling fanns tillgänglig för synpunkter under perioden 6–26 maj 2025 på Trafikverkets regionkontor i Göteborg (Vikingsgatan 2–4), på Mariestads kommun, Medborgarkontoret (Kyrkogatan 2) samt på Gullspångs kommun, Kommunhuset (Torggatan 19). Handlingen, förutom fastighetsförteckningen, fanns även på projektsidan på Trafikverkets webbplats. Minnesanteckningar från samrådsmötet med frågor och svar finns diarieförda under ärendenummer TÄHS-2024-000574. Följande synpunkter inkom under samrådsmötet och den efterföljande samrådstiden:

1. Boende vid Fagerlid varnade för smittrafik och mycket tung trafik.
2. Sakägare vid Vallsjön och vid Tubberud förklarade hur passager kan ske över E20 vid vänstersvängskörfält, typ ögla ("bandyklubba") samt hur koppling av skogsbilväg kommer att göras, så att skogsmaskiner kan föras över till norra sidan av E20.
3. Önskemål om att Trafikverket inte ska anlägga färister på enskild väg öster om Göta kanal.
4. Synpunkt om att föreslagna hålträd som lämnas vid ekodukten vid Vallsjön riskerar att blåsa omkull.
5. Önskemål om att få köra med traktor över ekodukten vid Vallsjön.
6. Önskemål om att förlänga viltstängslet längs med Fagerlids vägsamfällighet vid Nolgården.
7. Fråga om Trafikverket har valt bort färister på "bygata" vid Gasstorp där det rör sig mycket vilt, enligt boende. Undrar om Trafikverket kan göra en ny bedömning.
8. Information från boende om att ny enskild väg planeras byggas söder om Fagerlids by, något som Trafikverket behöver ta hänsyn till med tanke på placeringen av föreslagen färister vid Nolgården. Trafikverket behöver även ta hänsyn till bärigheten på vägen här, Nyängsvägen, som är kraftigt trafikerad av stora, tunga fordon.
9. En fastighetsägare vid Ladfallet motsätter sig Trafikverkets förslag med grind och stängsel vid fastigheten. Fastighetsägaren föreslår istället att stängslet sätts på östra sidan, mellan fastigheten och skogen. Oroas över ökat buller/oväsen från föreslagna färister i närheten av hans fastighet, att förslaget medför en minskning av fastighetens värde samt att dricksvatten påverkas negativt under byggnation.
10. Önskemål om färister istället för belysning vid Lindås, då det finns betande djur intill E20 som ibland rymmer och för att undvika ljusförorening i onödan av belysning.

Trafikverkets svar

Trafikverket tackar för alla synpunkter.

1 & 8. Angående oro över att färisten vid Fagerlid/Nolgården inte ska klara belastningen av mycket trafik och tunga fordon har Trafikverket sett över trafikbelastningen i årsmedeldygnstrafik (ÅDT) samt även utformningskrav för tunga fordon i detta läge för färisten. Som det ser ut idag med den belastning som finns, 100–150 ÅDT, kommer färisten att klara belastning av de tunga transporterna. Färiströren är dimensionerade för alla förekommande fordon och har relativt mycket godstjocklek.

2. Vad gäller passage över E20 vid Tubberud kan inte passager ske från norr till söder, då nuvarande skyltning gäller av trafiksäkerhetsskäl. Dock kan skogstrafiken ta sig söderut via nästa "bandyklubba" vid Ladfallet.

3. Som framgår av förslaget kommer Trafikverket inte att anlägga någon färist på enskild väg öster om Göta kanal vid Lyrestad. Detta pga. att det inte finns utrymme att anlägga färist på platsen samt att andra platser och andra åtgärder är mer prioriterade.

4. Angående hålträden vid ekodukten är det svårt att uttala sig om naturvärdena kan behållas om vi kapar träden, eftersom Trafikverket inte vet exakt på vilka höjder hålen sitter. För att minska risken för att de blåser omkull skulle man ev. kunna kapa dem, så att högstubbar skapas istället. Nackdelen är då att träden dör, men samtidigt skapas mer död ved på platsen. Man kan även kompensera om något/några hål försvinner med att hänga upp fågelholkar i närområdet.

5. Angående fråga om att få köra med traktor över ekodukten kommer det inte att vara tillåtet med fordonstrafik ovanpå bron. Detta då det finns en risk att fordonstrafik avskräcker djuren från att använda bron, vilket motverkar syftet med faunapassagen. Erforderliga finansiella medel är öronmärkta för åtgärder för djuren.

6. Angående önskemål om förlängning av viltstängslet vid Nolgården kommer Trafikverket att förlänga stängslet något längs med gamla E20 mot Hova.

7. Angående önskemål om färist vid Gasstorp är just denna stängselöppning (Gasstorp) nedprioriterad, då det inte sker lika många viltolyckor här som vid exempelvis Nolgården. En annan anledning är att det är komplicerat att anlägga en färist här, framför allt på södra sidan E20, då det finns en fastighet väldigt nära vägen. Med anledning av det har Trafikverket istället föreslagit belysning vid denna plats. Vi

kommer att följa upp åtgärderna efter byggnation och skulle det visa sig att vi får omfördelningseffekter som skapar ökat antal viltolyckor vid Gasstorp, får Trafikverket vidta åtgärder. För detta miljörelaterade projekt hämtar Trafikverket medel från en miljöpott som är maximerad och vi ligger redan i topp för den budgeten. Trafikverket har behövt prioritera de åtgärder som ger mest nytta för pengarna.

9. Föreslagen lösning har justerats efter synpunkter från fastighetsägaren. Trafikverket har krav på att färist ska placeras med 25 meters avstånd till allmän väg pga. arbetsmiljöskäl vid underhåll. Projektet har dock efter avstämning med Trafikverkets underhållsavdelning fått dispens från de 25 meterna, så att färisten kan anläggas vid asfaltskanten där den enskilda vägen ansluter vid E20. Ytan vid anslutningen breddas något för att klara underhåll på ett arbetsmiljöriktigt sätt. I och med att färisten placeras vid anslutningen, behövs inte längre någon ny grind.

Trafikverket tar vattenprover både före och efter det att arbetena är avslutade, om det är sådana arbeten som ev. kan skada via schakt eller vibrationer. Om vibrationsmätare krävs efter en riskanalys i bygghandlingsskedet eller kontroll av brunnar, vidtas åtgärder för detta, men att det skulle behövas känns inte så troligt i dagsläget.

10. Angående önskemål om färist istället för belysning vid Lindås, är anledning till belysning i korsningen för att det i norr vid korsning vid Lindås ansluter en allmän väg. På denna får färist inte anläggas enligt direktiv från Trafikverkets Underhållsavdelning med hänsyn till den stora trafikmängden. Det innebär att det inte blir effektivt att anlägga en färist söder om korsningen, då djuren som kommer från norr stoppas söderut av färisten och risk finns att de börjar springa längs väg E20.

Färister som anläggs i detta projekt är i huvudsak till för den vilda faunan och för att stoppa dessa via enskilda vägar om så går att genomföra med hänsyn till avstånd till huvudväg E20 samt miljöaspekter och terrängförutsättningar. Eftersom den anslutande vägen/fastighetsinfarten i söder ligger så pass nära E20, hade den behövt flyttas söderut för att uppfylla kravet på avstånd mellan E20 och färisten (ca 25 m). Dessutom måste anslutande väg byggas om och stängslingen även den byggas om. Det hade också medfört att några träd behöver tas ned samt kulvertering av en mindre bäck som omfattas av biotopskydd med miljövärden, vilket skulle påverka miljön runtomkring. Dessa extra miljöintrång och ökade kostnader kommer ändå bara stoppa djuren från söder men inte från norr vilket inte gör åtgärden effektiv utifrån effekten att stoppa eller leda djuren till en

säkerpassage. Dessutom blir påverkan på miljön större än att ha belysningsåtgärden som föreslås. Därför föreslås ingen färst söder om korsningen vid Lindås.

Att istället anlägga belysning i korsningen innebär att man kan se till att trafikanter hinner se vilt som springer ut i korsningen i tid och för det mesta springer de rakt över korsningen. Om något djur ändå skulle komma fel, kan det förslagsvis ta sig ut i terrängen vid viltuthopp liggande sydväst om E20.

Belysningens frekvens har diskuterats men att använda ljussvaga armaturer gör inte korsningen säkrare. Att anlägga specialljus görs oftast endast om höga naturvärden har konstaterats. Ljuset har i detta förslag främst trafiksäkerhetshöjande avsikt för trafikanter som ska hinna se djuren i tid samt att viltolyckor minskar för större fauna. Belysning sker endast del av mörka tider på dygnet.

3.3.5 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Ledningsägare

Ett informationsmejl skickades ut till berörda ledningsägare (Ellevio, Skanova, Telenor, VänerEnergi, Mariestads kommun VA, Bredbandsutbyggnad Bråta-Elektronikhuset, Bredbandsföreningen Skagern-Unden, Böckersboda Håttorp fiber ekonomisk förening samt AB Göta Kanalbolag) den 31 oktober 2024. I mejlet informerades ledningsägarna om projektet, skede och tidplan samt erbjöds möjlighet till att boka möte för mer ingående information. Ytterligare ett informationsmejl skickades till Ellevio och Skanova den 21 februari 2025.

Ellevio

Yttrande 2022-05-24

Ellevio har skickat in synpunkter den 22 maj 2024 i samband med samrådsmötet samma dag. Ellevio har en befintlig regionnätledning som korsar E20 strax nordöst om föreslagen ekodukt vid Vallsjön. Ellevios bedömning är att ledningen inte påverkas av ekodukten.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar synpunkten.

Digitalt möte 2025-03-10

Ett ledningsägarmöte hölls med Ellevio den 10 mars 2025. Ett bildspel översändes av Trafikverket till Ellevio inför mötet. På mötet redogjorde Trafikverket för projektets tidplan och föreslagna åtgärder samt bakgrunden till dessa. Konfliktpunkter gicks igenom. Planerade åtgärder innebär flertalet konflikter och omläggningar av Ellevios anläggningar. Ellevio behöver meddelas och få information om planerade arbeten och sprängningar som ska ske närheten av Ellevios anläggningar i god tid. Ellevio tar in en egen entreprenör som planerar omläggningar och utför de innan planerad byggnation om möjligt. Sprängningsarbeten vid Vallsjön är inom 100 m till Ellevios luftledning, vilket medför att Trafikverket behöver ta fram en sprängplan. Luftledningen tillhör regionnätet och är mycket viktig. Arbeten och anläggningar i närheten av Ellevios anläggningar kräver säkerhetsavstånd, olika beroende på spänningsnivåer. Ett stort säkerhetstänk krävs från de som arbetar i närheten av Ellevios anläggningar. Trafikverket samråder vidare med Ellevio.

Yttrande 2025-05-26

Ellevio har yttrat sig i samband med samrådet kring vägplan samrådshandling. Ellevio har en regionnätsledning nära det planerade läget för ekodukten och uppfattar efter möten med Trafikverket att nödvändiga skyddsåtgärder kommer att vidtas vid sprängning och markarbeten nära ledningen. Även flera lokalnätsledningar påverkas. I yttrandet har Ellevio sammanställt sina synpunkter vid respektive plats. Ellevio önskar fortsatt samarbete med Trafikverket.

Trafikverkets svar

Trafikverket tackar för yttrandet. Trafikverket kommer fortsatt att samråda med Ellevio i ledningsägarmöten.

VänerEnergi

Digitalt möte 2024-11-12

På mötet presenterades projektet. Eventuella konflikter med VänerEnergis ledningar och nya anläggningar i Lyrestad och Lindås redovisades. VänerEnergi har inga planerade arbeten inom utredningsområdena. Ytterligare möten bokas in om konflikter kan konstateras i senare skede när placering av föreslagna anläggningar är bestämd. Trafikverket samråder vidare med VänerEnergi.

Mariestads kommun (VA)

Digitalt möte 2024-12-12

Digitalt möte hölls. Dagvattenledningen som skulle kunna komma i konflikt med nytt stängsel tillhörde inte Mariestads kommun. Fel ledningsunderlag hade kommit med leveransen från Ledningskollen. Troligen tillhör ledningen Göta kanal. Inga andra konflikter har konstaterats.

Bredbandsutbyggnad Bråta-Elektronikhuset

Digitalt möte 2024-11-14

Elektronikhuset förvaltar fiberföreningen Bråta. Elektronikhuset ska skicka nya filer och efterfråga dwg i rätt koordinatsystem från fiberföreningen.

Inga arbeten från ledningsägaren är planerade men arbeten kan ske om fastighetsägare önskar ansluta till fiber. Utsättning ska genomföras innan byggnationen påbörjas.

Ytterligare möten bokas in om konflikter kan konstateras i senare skede när placering av föreslagna anläggningar är bestämd.

BFSU (Bredbandsföreningen Skagern – Unden) Ek. förening – Elektronikhuset

Digitalt möte 2024-11-14

Elektronikhuset förvaltar fiberföreningen BFSU. Eventuella konflikter med BFSU:s ledningar i Bahult och Torpelund redovisades. Inga arbeten från ledningsägaren är planerade men arbeten kan ske om fastighetsägare önskar ansluta till fiber.

Utsättning ska genomföras innan byggnationen påbörjas.

Ytterligare möten bokas in om konflikter kan konstateras i senare skede när placering av föreslagna anläggningar är bestämd.

Böckersboda Håttorp fiber ekonomisk förening

Telefonsamtal 2024-10-09

Beskrivning av projektet, vilka punktinsatser som ska genomföras längs med E20. Vidare kontakt tas om konflikt upptäcks.

AB Göta Kanalbolag

Mejlkontakt 2024-12-12

Göta kanal informerades om projektet och tillfrågades om dagvattentrumman norr om Göta kanal i Lyrestad tillhörde dem. Enligt Göta kanal är det sannolikt en trumma för deras bigrav som korsar E20.

Underlag gällande läge och nivåer på trumman har efterfrågats av Trafikverket men detta är inget som Göta kanal har. Göta kanal vill gärna träffas på plats. Digitalt möte föreslås i detta skede, Trafikverket återkommer om möte på plats blir aktuellt. Trafikverket samråder vidare med Göta Kanalbolag.

Telia/Skanova

Digitalt möte 2025-03-06

Ett ledningsägarmöte hölls med Telia/Skanova den 6 mars 2025. Ett bildspel översändes av Trafikverket till Telia/Skanova inför mötet. På mötet redogjorde Trafikverket för projektets tidplan och föreslagna åtgärder samt bakgrunden till dessa. Konfliktpunkter gicks igenom. Telia behöver ev. ta bort kopparnät som ej är i drift vid Vallsjön, om det skulle vara i vägen vid byggnation. Telia/Skanova har inga planerade arbeten inom området. Telia/Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas. Trafikverket samråder vidare med Telia/Skanova.

Yttrande 2025-05-08

Telia/Skanova har yttrat sig i samband med samrådet kring vägplan samrådshandling. Telia/Skanova har markförlagda teleanläggningar som berörs av vägplanen. I yttrandet framförs önskemål om att anläggningarna ska behållas i befintligt läge i så stor uträckning som möjligt för att undvika olägenheter och kostnader. Telia/Skanova vill från ett tidigt skede vara delaktiga i planläggningsarbetet och kallas till samordningsmöten.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar yttrandet och kommer fortsatt att samråda med Telia/Skanova i ledningsägarmöten.

Telenor

Digitalt möte 2025-03-19

Ett ledningsägarmöte hölls med Telenor den 19 mars 2025. Ett bildspel översändes av Trafikverket till Telenor inför mötet. På mötet redogjorde

Trafikverket för projektets tidplan och föreslagna åtgärder samt bakgrunden till dessa. Föreslagna åtgärder innebär flertalet konflikter och omläggningar av Telenors anläggningar. Telenor har optokablar som ligger längs med E20 både i dikesslänthet och i dikesbotten. Telenor poängterar att det måste finnas möjlighet att genomföra underhåll av Telenors anläggningar efter byggnationen. Trafikverket samråder vidare med Telenor.

Eltel Networks

Skrivelse 2025-05-22

Eltel Networks har informerat Trafikverket om att de kommer att representera Telenors ledningar. Eltel Networks önskar bli kallade till ledningsägarmöten framöver.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta och kommer att samråda med Eltel Networks i ledningsägarmöten framöver.

Statens geotekniska institut (SGI)

SGI kom in med ett yttrande den 23 april 2025 i samband med att brevet med inbjudan till samråd kring samrådshandling skickades ut. SGI avstår från att yttra sig i ärendet och önskar heller inte ta del av kommande handlingar i ärendet, då det ärendet inte verkar beröra deras ämnesområden.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar yttrandet och kommer att ta bort SGI från sändlistan.

Elsäkerhetsverket

Elsäkerhetsverket kom in med ett yttranden den 14 maj 2025 i samband med samråd kring vägplan samrådshandling. Myndigheten har inga synpunkter på handlingen.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen kom in med ett yttranden den 22 maj 2025 i samband med samråd kring vägplan samrådshandling. Myndigheten har inga nya

synpunkter att lämna utan hänvisar till sitt yttranden från den 2 december 2022 (se s. 26).

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

Räddningstjänsten Skaraborg

Räddningstjänsten kom in med ett yttranden den 23 maj 2025 i samband med samråd kring vägplan samrådshandling. Räddningstjänsten har inget att erinra.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB har den 26 maj 2025, i samband med samråd kring vägplan samrådshandling, meddelat att man avstår från att yttra sig.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

Försvarsmakten

Försvarsmakten kom in med ett yttrande den 26 maj 2025 i samband med samråd kring vägplan samrådshandling. Försvarsmakten har inget att erinra.

Trafikverkets svar

Trafikverket noterar detta.

Mariestads Naturskyddsförening

Mariestads Naturskyddsförening kom in med ett yttrande den 27 maj 2025 i samband med samråd kring vägplan samrådshandling. Naturskyddsföreningen är positiva till att Trafikverket anlägger faunapassager på E20, då passagerna inte enbart skyddar både djur och trafikanter utan även bidrar till att bevara genetisk variation genom att motverka fragmentering av arternas naturliga livsmiljöer.

Trafikverkets svar

Trafikverket tackar för yttrandet!

Börstorp Solpark

Projektet har samrått med representanter för EnBW som planerar för etablering av en solcellspark i anslutning till E20 i Börstorp utanför Mariestad. Projektet har haft två möten med EnBWs konsult Ecogain via Skype och telefon den 16 maj respektive 26 maj 2025 samt kontakt via e-post. Under mötena har solcellsparkens påverkan på föreslagna faunaåtgärder vid Torpelund diskuterats. Solcellsparken kommer troligen att påverka faunaåtgärderna negativt, då den föreslås hägnas in med stängsel, vilket kommer att skapa en barriär för faunan. I dagsläget finns dock inte tillräckligt detaljerade planer framme för solcellsparken, eftersom det projektet befinner sig i tidigt skede av planeringen. Enligt Trafikverket är inte påverkan på viltet/faunan beskriven tillräckligt tydligt vad gäller barriäreffekt samt nyttjande av ganska stora arealer av skogsmark som är till nytta för djuren. Trafikverket har föreslagit att stängslet runt solcellsparken öppnas upp på vissa platser för att möjliggöra för djuren att röra sig inom och passera genom området. Solparksprojektet har den 26 juni 2025 meddelat Trafikverket om att man tagit fram ett förslag på anpassning/minskning av solparken vid Torpelund samt förslag på en 50 meter bred viltpassage genom solparken, öster om E20. På detta förslag har Trafikverket Planering svarat den 1 juli 2025 att man ser positivt på anpassningen. Trafikverket bedömer att denna anpassning är tillräcklig för att viltuthoppet ska fungera optimalt och ge önskvärd effekt för djuren. Vad gäller förslaget om en 50 meter bred viltpassage genom solparken på östra sidan av E20, anser Trafikverket att det är en förbättrande åtgärd för djuren, då det möjliggör att djuren kan vandra och nyttja landskapet bättre, än om djuren hade behövt röra sig runt hela solparkens inhägnade område.

4 Bilaga

Samrådsredogörelse för Lokaliseringsutredning, PM Skisshandling,
daterad 2021-03-31

Trafikverket, 405 33 Göteborg. Besöksadress: Vikingsgatan 2–4

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

[trafikverket.se](https://www.trafikverket.se)